

قاناالرده سويلر لر . بوقدر گوزونتو و پورغونلق نتيجه سي اوله رق
واغنه ر، فرقنده اولمفسرين، برقلب خسته لغنه يا قالاندي و ۱۸۸۳
سنه سي شياطينك اون اوچنده و صانكه زواليجون ازلدن مقدر
غروب وقتنده، (رهن نهرينك التوني) نك صوك فصلني چالوب
تغني ايتدكدن صوكره پيانوسنك باشندن قالمش و هر كوني
عادي وجهله غوندول ايله تفرج ايجون حاضرلاناغه باشلامش
ايدى كه برمران ايله رقاچ دقيقه ظرفنده وفات ايتدى .

برچوق زمان استراحت مؤبدني آرامش اولان بوبوك
اضطراب زده، انجاق معظم اثرى، قبه سنه و علامه قدر، اكمل
اولوندقن صوكره اوكا قاوشدى .

ناقلي : ا . ع . عاليشاه

ايتش اولانلرله ، اداره مأمورلرله ، اوينجيلرله ، دوستلرله
مخبراتنه باشلادى . و كندى حقنده بتون ممالك مطبوعاتنده
دوران ايدن مباحثانه « آجيق مكتوبلر » له جواب و يردى . بونكه
كله جك ياز، اثرينك يكيدين موقع تماشايه قونوله بيله جكنى اميد
ايدىوردى .

كيم ديردى كه بواللك موفقتدن صوكره تياترونك تكرار
كشادينه قدر آلتى سنه كچه جكدى ؟ اوراده ده « بارسيفال »
اوينانه جق ، واغنه رك حزينه سرائرينك بوقمتلى فيليزي ده
ميدانه چقا جكدى . بارسيفال الملك دفعه ۱۸۶۲ ده بايروتده
اويناندى . بر قاچ هفته صوكره ، واغنه ر سودكي وندكه
دوندى . اوراده ترستانى موسيقي به قومش واكثر دفعه لر
(تاس) شرفيني ديكه مشدى . كه غوندولجيلر بونا حالا قشاملرى

يكي اثرلرلى تحليل

شاعر اعظم

كلنجه عيني قصيدي ، عيني مدحيه ي غزته سنك ايلك
صحيفه سنه يازاردى ، بلكه برقاچ كله حال و موقمه كوره
تبديل اولونوردى . يالكز بو صحيفه نك اورته سننده كي
فوطوغرافلر دكيشيردى . بونك على التصادف فرقه
وارديغ كون « رمد مصرى » نك بر پارچه ده معنوى
ووقارى كوزلرلى رخنه دار ايتديكنه حكم ايتمه لازم
كلشدى .

زكريا رضا بكي كنچ ، قوتلى و منتظم سنيرلره مالك
برشاعر اولارق تخمين ايدىيورم . اثرينك الهام واحساسى
بو مر كزده در . شاعر اعظمك باشلايشى بر آتونه ئوز
يعنى بر تاليننامه ، بر تمجيد ، بر تهليل ، بر تسبيح ادا
ومؤدا سنده در :

عاجز قانادرمله ناصل ايشم ارتقا
بن عرش وفرش شعر كه اى جبهه بقا !
عبدالحق حامد بك استادمزه يازيلاجق بر مقامه
حيرانيت ايجون بوندن داها كوزل و شعر انگيز مطلع
اولاماز . فقط بو مطلعى تعقيب ايدن :

نامك دهاميدر ابدتيمدر سنك
برباشقه عرش ايجنده مى بيلم نشيمنك
بيتي نثر يلكه وحشوه متمايلدر .

برباشقا عالمك سانا بر انعكاسى وار
هرمنظره كده خالقك انجلاسى وار .

زكريا رضا بلك چوق كوزل و اعتنا ايله طبع ايدلمش
اولان بو منظمه سندن اولكى نسخه لر مذك بونده برقاچ سطرله
بحث ايتمشك . بو كون بر آرز دهسا كنيش قادرولى بر
تدقيق ساحه سي انخا ايد جكز ؛ بونى ياماي وعدا ايتمشك .
وبواشتغاله اونك دكرى واردر . شاعر اعظم ، حقيقه " بزم
اك بويوك شاعر مز اولان ، زمانزده وعصر مزده الك بيوك
شاعر مز اولان ، عبدالحق حامد بك استاد مز ايجون
يازيلش بر قصيده اخلاص در ، بر مدحيه در ؛ معلم ناجى
مرحومك سعيد پاشايه خطاب ايدن :

عندمده مديحه لر سرفدر ،

ممدوح دكسه مدحه احرا ؛

حقكده سخن سرائق اما

ناجى ايجون اك بيوك شرفدر .

قطعه سي خاطر مه كليور . زمان و ترقيات عموميه نك
هر طرفه نفوذى نه قادار بارزدر . نفى ، نديم زمانلرنده
عالى جا بر ذاته مدحيه يازان بر شاعر بويله براحتياط
وتعبيه هيچ لزوم كورمزدي ، معلم ناجى زمانى ، ارتق
شاعر لرك جائزه المق ايجون چالا قلم قصيده يازه بيله دكرى
زمان دكلى . مصرده (العمران) اسميله بر مجموعه نك
ناشرى سوريه لى بر ذات واردي . كلش و كله جك زحال
ايجون نك بر قصيده يازمشدى . هر ناظر ، مقام نظارته

بیتده برئیجی مصرع نفیس اولدینی حالده ایکنجیسی بر آز
املا وامتلا عرض ایتکده در .
تاریخ بر السکده، عصر بر السکده در ،
سپای دهی ، ایشته سنک هیکلکده در
بیتی گوزل اولدینی حالده ابکنجی مصرعده کی ایشته کلهسی
وزن دولدورمق ایچون کتیرلمش بر جسم اجنبی حالنده
عرض وجود ایتشدر .

سپای کائنات سنک هیکلکده در .

یاخود

نطق مکونات سنک هیکلکده در .

دیمکله بوندن توقی ایدلمش اولوردی .

تل تل او موسیقیده بر آهنگ نور وار

هم بر ، هم آیریدر او دکزدن او داغله

چوق نفیس در ودر حال (عمر خیام) ک شوربا عیسی

داها دوغروسى (عمر خیام) ه معطوف ارلان شوقطعه یی

خاطره کتیریور :

قطره بکریست که ازبحر جدائیم همه ،

بهر بر قطره بخندیدکه مائیم همه ؛

در حقیقت دگری نیست خدائیم همه

لیک ازجنبش یک نقطه جدائیم همه .

که ترجمه سی شویله اولور : قطره ، هماندن جدا

اولدینغه آغلادی ، عمان «هپ برز ، هپ برابرز» دیهرک

قطره نك افتراق زعمیله آعلاماسنه گولدی حقیقتده باشقا

هیچ بر کیسه یوقدر جمله مزخدا ئی ز ؛ آحق بر نقطه نك

حرکتیله بری بر مزدن آریلش کورونیورز .

ترجمه ده موضوع بحث نقطه دن مراد اولونان خدا

کله سنک ایلك حرفنک اوزرنده کی نقطه در بو نقطه حرکت

وبو حرفنک آلتنه نزول ایدنجه «خدا» یی «جدا» یاپار .

کرچه ما قطر تودریائی و بیگانه نه ایم

از تویم از توکه هم قطره زدریا بر خاست .

بیتی ده بو شیوه یی تکلم ایتشدر . ترجمه سی شودر :

واقعا ز قطره یز ، سن دریاسین نقط بری بریمز یا بلجی

دکلز . سندنز ، سندنز ، چونکه قطره دخی دریادن

چیقمش در . [*]

الهامه حجله در صانیرم محرمیتک

مضربله کده بیک سسی واردر مشیتک .

[*] (رباعیات خیاه وورکجه ترجمه لری عنوانی کما بزرک

مجله طبعنده 372 و 373 یی صفحه لرینده باقک .

بونی تعقیب ایدن :

کاه اونده قلبرک طوتوشان احتراصی وار .

مصرعنده کی قلبرکله سنده بر حرفنک تلفظ اولونا بیلیمک

حق نزع اولونمشدر . زیرا آسوده بر نظم اولق ایچون :

کاه اونده قلبرک طوتوشان احتراصی وار

طرزنده او قونماق لازمدر . کرک هجا وزنی کرک

عروض وزنی ایچون بو نقطه یی بر دورلو کنجلره

آ کلا تا میورمه : هر شیدن اول شعرده موسیقی لازمدر .

بو مهمه یه التفات اولونماسی چوق شایان تمیدر .

اسکندرکده روح جهانگیری سنده در ،

بر عالمکده قدرت عالمی تسخیری سنده در .

بیتی کوزلدر .

بغداد : عصرلرک قیزی ، فاطمهلرک قیزی

شام : عشق ونشئه ، شعشه ، افسانه بیلدیزی ،

بوسفور : خیال افقلری ، رؤیا افقلری ،

شعرک بر آز هیویه مهیا افقلری .

اعصار افقلرکده بتون ایلر ارتسام

پیش دها شکده ایدر دورینی تمام .

شرق ، اورته سنده دوغدیغمز بر شفقدر او ،

غرب ، عزیم و اقتدار حظه ماسبقدر او ؛

ماضی اوداستانمک اشتهایدر ؛

آتی اوحادنا تمک شمسواریدر ؛

تاریخ صفحه ، صفحه او بر آن وشان بزه ،

افسانهلر و منقبهلر کهکشان بزه ؛

آفاق ، شان و آتمک موسیقاریدر ؛

الله : غراممک بوجه بروردکاریدر !

قدسی شرفی رایتز بیک طفر قیزی :

کوکدن هلالی آلدی آقندن بیلدیزی .

سونکوبله ایشله دک اونی بز جرک اوستنه ؛

بر کون کلوبده صاپلانا جاق ده رک اوستنه .

سطرلری بعضی کوزلکلرله کوزل اولدینی گیی

ذهنیت شاعری کوسترمک اعتباریله ده شایان قیددر .

شاعر اجتهدینک جسارتیله دیری وعزوم کورونیور .

« حاشا ! بر آز سما ، بر آز اللهیدر دها » مصراعی

یازمش اولماسندن اندیشه ایدیور . کتابک صوکنه بونک

ايچون بيوك برخط رجعت تأسيس ايدييور وشوسطرلري
تلاشله يازيور :

« حاشا بر آرسما : بر آزاللهدر دها .. »

مصراعنك روحى داهيلره فوق البشر بر ماهيت وحاشا
الوهيت اسناد واتيانى دكل، بر شاعر متصوفك شاعرانه،
اداي بياني اولديغى ده وارسته قيد وايضا حدر .
كنج شاعر بلنكه بونده حقل در؛ فقط بزم مزاجره
كورده دكل . اعتقاديني بي محابا بيان ومدافعه ايتمنك
چوق ضرر وزيانى كوردك وحالا كورمكده يز مادام
الحيات ده بويله كيده چكى آكلاشيامشدر . فقط

مازبان شكوه رابر سرمه خاباننده شم

اي سپهر بي صروت بامرامردانه باش .

ديمه بيله لزوم كورمه مكدديم . چونكه سپهر
دورو جوريني شاعر ك سوزيله تبديل ايده جك ياراديليشده
دكلدر . (اجتهاد) ك مدير فكر لرندن برى ده شودر :
اعتقاديني انتخاب واعترافده سربست اولمايان انسان،
روحنك ياريسنى ضايع ايدر .

ياريم روحلى انسانلر چوغالماق اولادر - مضطرب
وتام روحلى اولماق ياريم وراحت روحلو اولمايه مرجح در .
ز كرياتر بلك تكرار « شاعر اعظم » ينه نظر مزي
چوره لم :

ز كرياتر رضا بك حامد بلك بحق حيرانيدر . حيرانيتي
افاده ايچون قوللانديني لسان بر آرتوفيق فكرت لسانيدر .
محتشم لسان ، فقط لسان جريانمز ساده لكه دوغرى
كيديور وبونده پك ايني ايدييور . بزياشيلر بوخصوصده
كنجلرله آت ياشى بر يورومهيه مجبورز . واقعا الهام ،
شعر ونفخه سي شاعره بر حكمدار مطلق حكم وقدرتيله
حاكمدر . الهام ، واسطه تبليغي كنديسي انتخاب وتكليف
ايدر وشاعره قبول ايتديرير .

انسان اودر كه آينه وشن قلب صاف اوله
سینه كده نيد آدم ايسه ك كينه پلنك .

ديمه ييلمش اولان ابي انسان وابي شاعر (باقى) نك
كون دوغدى شاه عالم اويانمازى خوابدن
قلممازى جلوه خيمه كردون طابدن ،

يوللرده قالدی کوزلرمن کله دی خبر
خاك جناب سده دولت مآبدن ...

ديمه باشلايان مرثيه سنى يازمق ايچون وزن ويالسان
انتخابنه وقتي اولشميدر ؟ بو قدار صميمي ، بو قدار صاف
يورك وجان احتراقى كندى لسانى ، خارجه آجى كوز
ياشلىرى كجى دو كولمك ايچون اولچو و وزن انتخابى
دوشونه بيليرمى ؟ آه صميمي ويوره كدن شعرلر نه قدار
آزالدى ! باقى نك مرثيه سنده كي سحر و قدرت ، صميميلك
سحرى و قدرتي دكلده ندر ، كه هر اوقودجه انسانه
مطلقا كوز ياشى دو كدورور . تاجدار ولى نعمت اولمش ،
آرتق توجه ، عاطفت واحسان كجى خسيس ساقلر
موضوع بحث دكل . شيمدى سويله تن وسويله ين حقيقى ،
حبي ، صاف ومنزه محبت وخيرانيت در .

آلك هزار بتكده يي مسجد ايله دك

ناقوس يرلنده اوقوتك اذانلرى

شيمشير كجى روى زمينه طرف طرف

صالك دمير فوشا قلى جهان پهلو انلرى

دير كن ده بتون صافيت وصميميتله سويلر . خلاصه
صميمي سوزلر بر نوع الكيتريك مقناطيسى قدرتيله
طولودر . بو اعجاز انكيز بر قدرت در . اوزرندن ابديتلر
كچسه بو قدرت واعجازى اوندن ازاله ايده مز . صميمي
پيغمبرلر ك قدرتلرى ، اينانان حقيقه الهك مرسللى
اولديغنه قناعت كامله ايله قانع بولونان رسوللر ك سوزلرندن كي
سخارلق وسخارلق ، صميميت دن باشقا نره دن كلير !

ز كرياتر بلك منظومه سى هيئت مجموع سيله شايان نظر
وحتى شايان تقدير در . اشارت ايتديكمز كوچوك قصورلردن
ياواش ياواش تصفى ايده ج كدر وييله جك در ، كه صاف بر
ساعرك منظومه شندن تك بر كه طى وتبديل ايديله مز .

الهامنه حرمت ايتك ، شاعرك ايلك وظيفه سيدر .
شاعر الهامنك مالكي دكل مملو كيدر . شاعرى آرتيستدن
آيران وداها يوكسه كه چيقاران بو مملو كيت در .

۴ تشرير اول ۱۹۲۷

ع . ج